

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (az urbéri munkálatra jött kir. válasz a' pozsonyi RRhez, kir. leírás a' kolozsvári RRhez; Mednyánszky; Mátyus; gr. Teleki és Széchenyi; pécsi, nszombati, bói, bájai 's kővágó-örsi hírek). Ausztria (gőzkocsi). Németország. Anglia (Irland állapotja; O'Connell; Sligo; Keletindiai éhség; Times és Brongham; dublini tory-gyülekezet). Franciaország (readóri kémkedések; Carrel; a' tanuló királyfiak). Spanyolország (hadfelek állása; spanyol ministerek rajza: Garelli tudósítása d. Carlos ügyéről) Elegyhírek. Gabonaár 's Pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban több héti szünet után aug. 30kán tartatott ismét országos ülés, mellyben mind a' két tábla összeülvén hallgatták az 1833 nov. 19kén felterjesztett urbéri országos határozatokra m. h. 28kárul kelt királyi resolútiót; melly fölolvastatása után nyomtatásra rendeltetett. Mindössze 5 $\frac{1}{2}$ ivre terjed. A' RR. kik ekorig folyvást kerületi üléseket tartottak és sept. 1sójén „a' papi dézmáról“ szóló XXVik cikket bevégezvén, annak szerkesztését a' magok kerületi határozatához alkalmaztatták, egyszersmind ekkor elhatározzák a' mondott k. kir. resolútiót minden más tárgy előtt azonnal vitatásba venni.

Kolozsvárott aug. 27kén tartott orsz. ülésben országgyűlési biztos Ferdinand ő kir. Fensége a' KK. és RRhez intézett levele mellett közölte ő cs. kir. Felségének ő k. Fenségéhez intézett kegy. kir. leírását, mellyben a' KK. és RR. a' kegy. leírás saját szavai szerint, különösen arra intetnek, hogy az országgyűlési elnököt és ítélőmestereket, a' fenálló eddigi esküformák szerint felesketvén az országgyűlési tárgyak iránt való értekezések folytatásiban az 1791: 11 törvény-cikk által kiszabott uton menjenek elő, 's a' kir. előterjesztések első pontja alatt említett sarkalatos és diplomatikai hivatalokra az 1791: 10 t. cikk értelmében véghez viendő candidatiókhöz a' törv. választott 's kegy. megerősített elnök törv. előlése alatt késedelem nélkül fogjanak, mivel, míg az országgyűlés kiegészítve 's a' mulhatlanul szükséges eszközök (essentialia organa) illő módon helyre állitva nem lesznek, a' KKal és RRel ő Felsége sem maga sem meghatalmazott képviselője által értekezni sem akar. Költ Schönbrunnb. aug. 21. 1834. A' többit jövőre.

Aug. 19ki legfelsőbb határozata szerint királyunk ő Fölsége, cs. kamarás és magy. kir. helytartósági tanácsnok báró Mednyánszky Aloizt udvari tanácsnökká, 's a' magy. kir. udv. Kanczelláriához referendárrá méltóztatott kegy. ki-nevezni.

Döbrentei Gábornak a' budai kerületben első helyettes k. tartománybiztosléptetése által, megüresült helyére 2dik helyettes k. tartománybiztosá ő Fölsége nevében a' nagymélt. magyar kir.

udv. Kanczellaria, Mátyus Jánost, elébb Ferdinand kir. főherczeg huszár ezredében másodkapitányt nevezé ki, 's ez, hitét országos polgári hivatalában a' nagymélt. magyar kir. Helytartó Tanács színe előtt sept. 1sójén tette le.

A' bajor királyi tudományos Akademia aug. 25kén tartotta közönséges nyilvános ülését a' király születés- és névnapja ünneplésére. Ez alkalommal többek közt tiszteletbeli tagokul választottak m. gr. Teleki József, és gr. Széchenyi István derék hazánkfiak mint jeles Irók 's a' magy. tudományos Társaság elnöki egyszersmind alapító és igazgató tagjai.

Pécs: Tek. Báronya vmegye KK. és RRei aug. 26kán, szeretett főispánjok Végh István ő exca elnöksége alatt közgyűlést tartván, fölolvastatott a' megye országgyűlési egyik követének Siskovics József urnak levele, mellyben házi körülményei miatt követi tisztéről lemondott. Ezen levélre az egész közönség egy akarattal határtalan bizodalmit nyilatkoztatván a' tisztelt követ iránt, lemondását nem fogadá el, hanem ujra megkérte: hogy továbbra is állhatatos buzgósággal és hiveséggel a' haza javára munkálkodni meg ne szünjék; — melly sürgetés 's ritka bizodalomnak hódolván a' tisztelt tag, követségét továbbra is megtartotta.

Na g y s z o m b a t o n főséges engedelemmel külön magy. polgári katona-osztály alapított meg, melly is aug. 20kán tartá beiktatását. Nyolcz óra-kor sereglett templomba az egyházi rend, a' már többnyire ide érkezett ker. tábla tagjai, ns. tanács, katonaság, mint szinte a' város lövész 's vadász polg. katona osztályinak küldöttei, 's más lakosi; 's Laky János lyceumi nyilv. tanító ur, derék magyar beszédében fejté ki sz. István királyunk életiből a' magyar-, polgár-, 's katonának viszonyait, 's tiszteit. Mire szivrehatólag zengedeze a' „Tartsd meg Isten királyunkat 's a' t.“ 's Bartakovics Adalbert apát, 's itteni helyettes ur nyujta áldozatot Istennek, ájtatos fohászok, 's mozsár-durrogások közt. Az öröm-áldomást nagyszombati főbkek pompás megvendégeltetése követé Kamenár János ur házánál.

Bő m városban (Sopronyban) aug. 10kén a' város éjszaki szélén egy asszony gondatlansága

miatt a' konyhábul kiröppenvén a' láng, minthogy épen éjszaki szél dühöng, néhány perc alatt az egész város tűzbe borult, 's 10 gazda- és 8 zsellér-házon kívül, a' többi a' templommal együtt egy óra alatt mind hamuvá lett. A' népből, melly épen szentegyházban ájtatoskodott, mire innen kitódult, már senki házafelé valamijét kimenteni nem mehetett, 's így jobbára mindnyájan tönkre jutottak. A' recsegő lángok semmi közeledést vagy oltáshozjuthatást nem engedvén, a' házak, keveset kivéve, nemcsak hogy beégtek, de mivel többnyire fatalpakra voltak építve, össze is omladoztak. A' kár, templomon, iskolaházon, vendégfogadón, uradalmi majoron 's a' benne megemésztetett sok szüleségen kívül, mintegy 60,000 fra becsültetik. A' szegény lakosság keservét még azon körülmény is nehezíti, hogy különben sem teremvén takarmány, vagy élelem, biztos hajlék hijánya mellett nincs marháját is mivel telettenie, nincs mit jövendőre elvetnie. Egy részét keserű könnyeiknek a' tűzveszéllyel rögtön ott teremt földesurok Jankovich Izidór kamarás ur letörlötte, a' károsultakat egyenként eljáván 's mind pénz, mind pedig élelembeli segedelemmel vigasztalván meg. Ugyan ezt tevék adakozásaikra nézve Végh István koronaőr ő excja, 's Horváth uraságok a' körüllevő helységekkel együtt: de mind ezen segedelmek csak legelső szükségüket valának kielégítők, 's mennyi még a' következő szükségködésből származó inség!

Baján aug. 29kén hasonlóképen vigyázatlanságbul tűz támadván, fél óra alatt 7 ház hamvadott el; 's bár a' szél miatt számos nádtetős házakbul álló városunk veszélyeztetve vala, még sem igen látszott elég siető készség a' veszélyhárításra és így a' kevés segítő kéz és víz szűke miatt néhány házzal több égett el. — Az idei termést felső Bácsra nézve középszerűnek sem, tavaszira pedig épen silányvannak mondhatni annyira, hogy több határban az elvetett magot sem nyerte a' szorgalmas földművelő vissza, mert itt felső Bácsban april 26kárul aug. közepeig úgy szolván eső sem volt. Alsó-Bács azonban kedvezőbb időjárással dísekedett, hol bár néhány határt megrongált is a' jég, legálább kukoricza 's burgonya-termés vigasztalja a' sváb népséget, mihez a' felsőben szinte nincs remény. Széna kevés, sarju semmi, 's több helység széna-eltakarítás után marháit egyenest a' kaszálókra bocsátá, félvén a' lehető marhadögtül. A' gyümölcsfák már is több helyütt kiszáradva gyászolják a' pusztító hőség mostohaságát.

Kövágó-Örs aug. 28. Valamint honunk nagyobb része sinyli a' nagy szárazság súlyát, úgy különösen a' Balaton-melléki tájt is széltiben és hosszában iszonyu aszály perzseli. Elmondhatni,

hogy a' múlt évi ősztől fogva vidékünkön igazi 's ekejárásnyi eső nem áztatta meg a' különben érzékenységgü földet, elannyira, hogy némelly parlagokat egész mostanig sem lehetne fölugarlani. Kivevén, némelly a' viz miatt máskor kaszálhatlan bozótokat, se széna, se sarju. Árpa, tönköly, zab alig lett annyi, mennyit elvetni lehessen. Kukoriczához, melly más vidékeken még is hir szerint nem egészen mostoha, itt szinte semmi remény, valasint burgonyához sem. Kendert sokan nem is vethettek. A' szomorú kopársággá változott legelőbül pedig minden órán kifogynak marháink. Egyedül szőlőhegyeink (noha bennök a' jégeső holmi károkat tett) biztatnak szép áldással, de a' tőporódnai kezdő szőlőszemek is már szinte nagyon szomjaznak az esőt. Illy szörnyű szárazságra mostan élő ember nem emlékezik, ha csak 1718ra nem, mellyben hasonló majd semmi eső sem volt. Már itt körül belül a' bozótok is régóta égnek, a' nélkül, hogy a' tűz a' handzékoknak (zsombékoknak) majd ölnyi mélységre ható gyökereibe harapódzván, eloltathatnék. E' miatt Szigliget körül egész telek elégett 's több keresztbül álló kalangya süllyedt a' tüzes hamuba.

Igazítás. Hirlapunk múlt száma mellett szétküldözött „Őszi vetésről“ szóló javaslatban (szerzője Rédlí Károly ur nyomos ismértü gazdatiszt) egy nyomtatási hiba csuszott, a' 2ik lapon t. i. 6ik §. 2ik sorában 15,870 helyett 25,800 szem búzának kell állani.

A U S Z T R I A.

A' cs. kir. fős. uralkodó Pár aug. 30dikán Brunnbe teljes vidám létben érkezett.

Már Bécsben is van gözkocsi, a' legelső egész Németországban. Tulajdonosa Voigtländer ur, jeles mechanicus, maga volt oda érte Londonba, 's építésén jeles részt is vett. Ez által kitanulta a' kocsi szerkezetét, 's igazgatásához ügyesen ért, minthogy mihelyt elkészült, azonnal több utazási próbát is tett vele Angliában, mellyek igen jól sülték el. Most Bécsben a' kocsi összeillesztésével foglalatoskodik. Dícső versenytársa leend ez a' gözhajónak, főképen, ha, mint e' készült, szokott építettésü utainkon közdivatú szállító eszközzé létesülhetne.

NÉMETORSZÁG.

A' kasseli hirlap szerint aug. 20ról: „A' kormány és az ország rendei közt fenforgó viszályok, mint ohajtották, mind két részről értesülés által kiegyenlítették. A' kormány, meggyőződévén az ország Rendei kívánsága helyességéről, 's mélyen érezvén azt, hogy csak a' köztük uralkodó egyetértés emelheti az ország javát, 's a' haza szükségét legjobban a' Rendei ismerik; több szempontbül engedett a' RRek kívánatinak, 's a' német szövetségnel-panaszlás sikamló útjára nem té-

rend.
emelni
mainzi
sága m
magasl
szemlé
izléstel
A' föli
hullott
visszat
nevei
mi már
nek so
egyese
dályt i
tegős
melly
közüle
hatni.

A
kozik
tenni,
javasl
ország
hogy n
szavet
hogy l

M
tése l
hirlap
sen ké
dolog
állapot
Irland
párt-
III. V
landba
memor
tü) sz
gokat
baráti
Azon
óta ki
sítása
részb
kintet
lással
kivált
hogy
Vilmo
veik
osztat
kasté
tulajd

rend.“ — Mainzól aug. 23-án írják, hogy az ott emelni szándékolt emlék a' Napoleon alatt elesett mainziak emlékezetére már föl van állítva. Magassága mintegy 20 láb, felső részén illő féldomboru magaslathoz több czimer közt Napoleon zászlóji is szemlélhetők. Az egész, nemes egyszerűsége 's izlésteli művészete által hatalmas tekintetet mutat. A' fölírás rajta ez: „A' Napoleon zászlóji alatt elhullott mainziaknak emelik ez emléket honjokba visszatért bajtársaik.“ Ez utóbbiak mint alapítók nevei az emlékre fognak vésetni elhunytok után, mi már héttel meg is történt. Eleinte megfélemlének sok részről, hogy e' néhány száz ösbajnok egyesülni készül, 's az emlék-emelés némi akadályt is szenved, de teljesen megnyugottak e' rettegős szivek, megértvén, hogy olly társaságtól, melly teljesen akkor fogta czélját elérni, midőn közüle az utolsó meghaland, méltán nem igen tartani.

A N G L I Á.

Az alsóházban azon kérdésre: mit szándékozik a' kormány az irlandi lelkészek számára tenni, miután a' felsőház a' részökre olly kedvező javaslatot félreveté, 's már most a' lelkészség ez országban nem élhet meg? Althorp I. azt felelé: hogy mivel a' felsőház olly kedvező javaslatot visszavetett, nem várhatni a' kormánytól illőleg, hogy bárminő új javaslatot tegyen. —

Mint hogy az irlandi tizedjavaslat visszavetése következeseitől olly igen tartanak az angol hírlapok, mennyiben az Irland állapotján tetemesen könnyített 's javított volna, nem kedvetlen dolog lesz tán olvasóink előtt, úgy tartjuk, Irland állapotját a' történet fonalán röviden érintenünk. Irlandban a' zajgások 's nyugtalanságok oka régi párt- és családgyűlölség, különösen Cromwell 's III. Vilmos király korából, kikről az orangista Irlandban még most is „glorious pious and immortal memory“ (dicső, kegyes 's halhatatlan emlékeztető) szójárással emlékezik; 's kik ingatlan jószágokat és számos privilegiumot osztottak protestans barátiknak Irlandban a' katolikusok rovására. Azon üldözések, mellyeknek katolikusok ez idő óta ki valának téve, a' föbenjáró törvények másítása által enyhültek, 's az emancipatio által nagy részben megszűntek ugyan, de hatásaik sok tekintetben még fenállanak, 's alig biztatnak másolással. E' hatások főpontjai ezek: a' katolikusok kivált a' felsőbb osztályból, el nem felelhetik, hogy őseik 's eldödeik jószágai Cromwell és III. Vilmos által elkoboztattak, 's azok protestans hiveik közt, kik e' fölött merő angolok valának, — osztattak föl. Még mindig ujjal mutogatnak azon kastélyokra 's földekre, mellyek előbb családjaik tulajdonai valának, és sohajtozva mondják: „Igaz-

ság szerint ennek mind miénknek kellene lenni, de angol lord birja azt, mert eldödink törvényes királyuk 's vallásukhoz hűtelenek lenni nem akarának.“ Fájdalom! 's az illyesek nem kevés számu egyes esetek, hanem a' jószágok legnagyobb része így jutott protestans családok birtokába, kiket tehát a' katolikusok folyvást igazságtalan birtokosoknak 's csupa bitorlóknak tekintenek. Ez annyira megyen, hogy az elkobzott földek 's egykori tulajdonosaik most élő egyenes utódjaik teljes jegyzékei forganak kézben, kik nemcsak nem mondtak le a' visszafoglalás reményéről, sőt egyedül biztos alkalomra várnak, hogy a' mostani birtokosokat kiküszöbölhessék. Noha a' katolikusoknak ezt rossz néven nem vehetni, meg kell még is gondolni, hogy a' mostani birtokosok törvényes úton jutottak jószágaik birtokába. 2dik gonosz ezen kívül a' távollét (absentismus). A' gazdag földesurak nagy része t. i. angol vagy irlandi, kik szinte soha sincsenek az országban, hanem a' leg-sajátságosabb értelemben idegenek jószágaikon, tehát kevés, vagy csak felszínü érdekléssel vannak irlandi alattvalóik iránt. Egyedül a' bér-kötelezvényeknél fogva állván velök kapcsolatban, hűségöket se nem követelhetik, se rájuk egyéb befolyással nincsenek mint erőszakossal. Ezen urak többnyire ügyviselőt tartanak Irlandban, kik által csak a' lehetséges legnagyobb bért ügyekeznek kiesikarni anélkül, hogy jótékony behatással lennének a' parasztoakra, mi kitétszik mindenütt, hol a' birtokos az országban lakik. Jobbágyaik szükségét kevéssé ismérve megelégnének, ha ügyviselőik folyvást pénzt küldöznek, e' miatt gyűlöltetnek, az ügyviselőket pedig úgy utálják, hogy minden pillantásban or-gyilkolástól tarthatnak. Ezen nem honülő (non-resident landlords) földes urakon kívül, van még egy másik osztály, melly néhány hónapot jószágain lakik. Ezek még rosszabbak, mert az orangista-párthoz tartozván a' tüzet inkább élesztik, mint oltják. Bár melly igen szidják is ezek O'Connellt, mint igazgatót, még is ugyanazon egy fokon állanak vele, csak hogy az ellenkező párthoz tartoznak. Illyeknek nézhetni Roden (a' tory-szóvivő), Enniskillen, Longford, Bandon, Lorton 's Farnham lordokat. Ha a' földesurak legalább egy részén által az évnek jószágaikon lagnának, a' helyett hogy jobbágyaikat haszonleső tiszteikre bizzák, 's ha kevesbé volnának pártszellemtől elfogulva, Irland jólétben állaná szegénység helyett. A' tömérdek pénz, melly most Angliába vagy a' szárazra takarittatik, legalább egy részben maradna Irlandban, 's a' földművelést, kereskedést 's ipart emelné, e' fölött még azon jóakaró viszony is lábra kapna az ur és jobbágy közt, melly többet ér minden kényszerítő

rendsabálynál, 's az izgatók cseleit bizonynal elszibbasztaná. 3dik gonosz az ország egyházi viszonyaiban fekszik. E' viszonyoknál nem vallási czikkelyek, hanem világi javak miatt czivódnak. Irlandban valamivel több katholikus van 7 milliónál, 's mintegy másfél millió protestans, ide számítva a' számos dissentert is. A' népség protestans része az éjszaki megyéket, Dublint, 's a' nagyobb városokat lakja. Délen 's nyugoton, különösen a' falukon csupa katholikus a' lakosság. Mind e' mellett az ország protestans egyház-megyékre 's körökre van osztva, bár néha semmi, néha pedig 50 protestansnál kevesebb lakja, 's többnyire sem egyház, sem kápolna benne. A' lelkész tehát néha két három egyház-kör jövedelmét huzza, mellyek 100 angol mérföldre távolognak egymástól. Ehez képest igen kényelmesen élnek, legföljebb egy rozsul fizetett segédet tartanak, 's megyéik jövedelmét Dublinban, Angliában vagy a' szárazon költik el. Jövedelmeik tizedből állanak, mire minden vallásu köteles; 's minthogy majd minden föld kis bérlők, vagy parasztok kezében van, az egész teher ezekre hárul, míg a' protestans nagy tulajdonosak aránylag majd semmit sem fizetnek. A' katholikus lelkészek egyedül önkénytes adakozásból élnek, 's ha mi csekély kertescskék, szántóföldjök, vagy rétjök van, attól tizedet tartoznak adni. A' katholikusok ezen adó ellen, főképez utóbbi három év alatt, olly igen kikeltek, hogy nemesak nyilvános ellenszegülések, de gyilkolások is történtek miatta, míg a' kormány 's parlament beavatkozik. E' rendszer védője azt mondják: a' tized nem a' személytől, hanem a' telektől jár, mellyek birtokosai többnyire protestansok. Lítleton urnak a' parlamentbe nyújtott javaslata oda czélt, hogy e' terhet a' bérlőkről levegye, 's a' tulajdonosokra ruhazza, mire az következőnek, hogy a' tulajdonos a' bért annyival volna majd kénytelen fölemelni; 's minthogy a' bérlő az által semmit sem nyerne, utóbb a' bért tagadná meg. Eddig a' földesurak a' lelkészek részén voltak, de ha majd saját zsebjökből kell a' tizedet megfizetni, 's a' lakosok a' bért megtagadják, bizonynal a' lelkészek ellen fognak fordulni, 's im' épen erre czélez a' haladó párt, mert akkor az egész rendszer bizonyosan el fog törletni. Az egyházakra nézve is sok a' baj. Nem elég, hogy a' reformatio után a' katholikusoktól minden székes és egyéb egyházat elragadtak, 's őket esürökben kényszeríték az isteni szolgálat-tartásra, még most is, a' főbenjáró törvények eltörlesztése, 's az emancipatio után is a' protestans egyházakra nagy részben egyedül ők kénytelenek adakozni, hol protestansok nincsenek; 's így e' terhet is ők kötelesek viselni, míg saját egyházaikat önkénytes

adakozásból kénytelenek építgetni. 'S minthogy csak az emancipatio óta! van joguk rendes egyházakat építeni, ez annál inkább terhökre szolgál. Még is mindenütt építenek. Egyedül Dublinban három egyházat építettek már az emancipatio óta! 'S az utolsó nem kevesebbe került 4000 font sterlingnél (40,000 pengő.) mit igen igen szegény emberek adakoztak össze 1, 2 v. 3 angol fillért adván oda hetenkint keserves szerzeményükből. E' körülmények fölötté tágitják azon mélységet, melly a' két pártot külön választja. A' protestansok szidalmaikkal csak élesztik a' tüzet, mikre a' katholikusok visszatorlásokkal élnek, mellyek szintolly mérgesek. 4dik gonosz az ország jogviszonyából ered, melly nem igen képes bizodalmat gerjeszteni a' katholikusokban. A' nagyobb városok testületei, mellyekből a' városi tisztviselőség választatik, csupa buzgó protestansokból állanak. A' bírák mind az angol egyház hivei, úgy szinte a' nagy eskütszékek is kevés tagszám-kivétellel. E' két bíróság azonban menten maradt minden részrehajlástól; de nem úgy a' békebírák, 's minthogy ezek itélék a' kisebb ügyeket, számos igaztalanságokat követtek a' katholikusokon el, mellyeket az előbbi igazgatások gyakran elnéztek. Az emancipatio óta azonban e' hivatalokat az új kormány már katholikusokra is, vagy legalább mérsékelt protestansokra bízta. Különösen a' békebírák részrehajlása katholikusok ellen okozá a' gyakor gyilkolást 's gyujtogatást —

O'Connell izgatni kezdi Irlandot. Egy lakoma alkalmával, mellyet tiszteletére adtak Waterfordban, mérsékeltbben szólott ugyan mint szokása, de még is említé, hogy a' dublini (tory) gyülekezet az igazgatásban példát mutatott, 's azt ő Isten segédelmével követni fogja. A' Courier erről így emlékezik: „O'Connellnek ez uttal egyre nézve könnyebb lesz dolga, t. i. hogy ő a' kormány által javasolt tized-indítványt védeni fogja minden módon 's így a' kormány pártját maga mellett fogja látni, 's egyedül a' torypárt lesz ellene, holott máskor mind a' kettő ellen volt kénytelen küzdeni. — Jamaicából angol lapok Sligo M. kormányzó igen szeliden 's egyszerűen szóló körlevelét közlik, mellyet a' négerkekhez bocsátott, hogy noha aug. 1én már a' rabszolgaságtól fölszabadulnak, de azért a' héti 4 $\frac{1}{2}$ szolganapot pontosan megtegyék, 's a' többi másfél szabad napon szorgalmasan dolgozzanak, hogy minél előbb teljesen 's annál biztosabban szabadulhassanak meg; mert ki a' szolganapokon dolgozni nem fog, az meg fogna lakolni; ki pedig a' szabad időt elvesztegetné, az később szabadulna meg.

Keletindiából jövő hírek rémítő képét adják az ott uralkodó éhségnek. Anyák eladják vagy

főlemészlik saját magzataikat, 's már 25,000 ember veszett ott éhen el. Nem rég két anya bírót kelt, hogy az egyik, — gyermekeik lekonzolásában megegyezvén mindketten, miután a másikat együtt megették, a magáét fölkonzoltatni nem engedé!! — A' Times igen gázolja a' miniszteriumot, 'skülönösen Broughamot. Hangja néha mulatságos. Így szól többek közt a' trónbeszédről, melyet Brougham munkájának vél: „Valamint a' timárt elismérni, közmondás szerint, azon magasztaló bizonyításról, hogy nincs semmi bűrén felül: így ismérhetni a' lordkancellár szerzőségére azon magasztaló dicséretekről, melyek a' trónbeszédben rendszabályit ajánlják. Valamint ama' rendszabályok az ő művei, ugy e' beszéd is az ő kelméjéből (Zeug, Stoff) 's bűréből készült.“ 's a' t. azután ismét tovább: „E' parliament valóban a' henyé-parliament czímét fogja, 's méltán, viselni.“ — De különösen dévajságot üz a' trónbeszéddel, mellynek üressége ellen már több ízben is kikelt. — A' Courier szerint ő Főlsége a' királyné Londonba aug. 20kán szerencsésen megérkezett. A' Temzén élénk mozgás volt. — A' király aug. 21kén ünnepelte 70ik születésnapját. — A' londoni és newcastlei kőműves legények munkájokkal fölhagytak, hetenként 18 schilling helyett 20at (azaz egy font sterlinget 10 pengő f.) kérvén, 's naponkint kétszeres nyugórát. — A' cholera Gibraltarban már majd egészen megszűnt. — A' True Sun, radikallap, hallomás után mondja, hogy Cork irlandi megye valamennyi telekbirtokosai végzést irtak alá, mellynél fogva tizedet többé nem adnak.

A' dublini gyülekezetben, hová az irlandi toryk és protestansok a' tizedjavaslat félrevetését ünnepleni jövének, hála-főlirást végeztek Winchilsea grófhoz, mellyben oda nyilatkoztak, hogy Irland csupán akkor boldogulhat, ha protestantismusra megyen által. — E' gyülekezet hangjára nézve a' középkor legvadabb szakába illett volna. Ismertetésül néhány helyet közlendünk a' benne tartott beszédekből.

A' görög követ Zographos ur aug. 11kén adta ünnepélyesen által megbízó levelét a' nagyvezérnek, 's megtevé első látogatását a' porta minisztereinél. — Samos ügye végkép el van intézve. A' sziget meghódolt, 's Lykurg logethet, a' zendítő, a' szigetből kitakarodott.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Gazette szerint aug. 20án Paris valamennyi sorompjait (barrière) hatósági őrségek's rendőrtisztek foglalák el, kiknek keményen meg van hagyva, mindent, ki Parisba jő, vagy onnan elmegy, szoros vizsgálat alá vétetni. Mondják még azt is, hogy Paris környékin mindenütt kémkedve hajhásznak, 's a' rendőrtisztek harmadnapra nyertek szabadságot e' szimatolásra. Azt hiszik, e' nyomozások tárgya, vagy V. Károly családjából valamely tag, vagy valamely Bonaparte.

Aug. 28kán megjelent Armand-Carrel ur az 1834ki National szerkesztője a' szajnai törvényesék előtt egy, a' kamarák megnyitása ünnepléséről irt cikkely végett, mellyet a' főügyvéd tiszteletlennek talált a' pairkamara iránt, sértőnek a' királyné és hgasszonyok iránt; szidalmazónak a' király iránt: Carrel ur maga védte magát hosszú beszédben, mire a' főügyvéd válaszolt. Az esküttek a' tanakodási szobába vonulván három óranegyed mulva visszajöttek, 's a' vádlottat fölmentették. — A' francziák királya ifjabb fiai, (még tanulók) szép reményt nyújtanak, t. i. Joinville hg. Brestben adá a' tengerügyből próbáját, mellyben jelesen tünteté magát ki. Aumal hg pedig, (a' nagy Condéi vagyon örököse) aug. 18kán a' parisi jutalamosztáskor a' kir. intézetekben a' 6dik pótlékjutalmat nyéré az ó történetekből, 's a' 2dik jutalmat a' természettörténetből az 5dik osztályban.

SPANYOLORSZÁG.

Az egymást üző hadfelek állásirul a' legujabb hírek ezt mondják: Zumalacarreguy aug. 21kén Tiebas-on (Navarrában) ment keresztül Aoiz felé tartva; Lorénzo mindenütt üzi. Ugyanez nap Rodil San-Estefan felé nyomult d. Carlos ellen, ki ekkor itt tartózkodott. D. Carlos más nap (22kén) ismét Donna-Marián keresztül Elisondóba érkezett. Tehát ismét ott vannak, a' hol voltak. — Mi ezt előre láttuk, mond a' j. des Débats, ez olly háboru, melly szabálytalansága miatt, minden hadi taktikán kül van, 's ki tudja meddig tarthat még? A' carlosiak otthon vannak saját tartományokban, ismerik a' vidéket, minden lakosszivesen fogadja őket, 's ha veszély közeleg, előre értesiti; mig a' királynéiakat alattomos ellenségi szemmel nézik, ha lehet tévedésre vezetik, 's valahol egyes katonát megkaphatnak közülök, azt bizonyosan megölik. Amazok akadálytalan járják a' legtekergeősb völgyeket 's legmagasb bérceket, málháikat őszvéreken vitetve, mig ezek nehéz álgyuikkal, mellyeknek lövésnyi hasznát sem veszik, sikon is bajjal mozoghatnak. — Bayonnebul 18kárul jött levelek szerint a' carlosiak Castiliába ütöttek, 's bizonyos Villareal vezérük Harot, 200 városkatonával együtt, elfoglalta. A' hirt azonban nem mindenki hiszi. Bizonyosnak mondják, mond tovább a' j. des Débats, a' négyesszövetségi szerződéshez járulandó pótlék-cikkely már kész, melly szerint Anglia és Franciaország vizen fog segedelemmel járulni Spanyolországhoz annyiban, hogy minden szállítást vagy jöhető segedelmet d. Carlos részére, meggátoljon; Portugália pedig egyenesen fegyveres erővel fog köz-

bejárulni, 's már 4000 ember, jobbára külföldi 's régi hadviselt katonaság váraoznék parancsra Estremadurában, hogy Spanyolországba minden órán beüthessen. Bordeauxi levelek szerint azonban gen. Mina több ízben kinyilatkoztatta volna, hogyha külföldi seregek találnak dolgaikba segéd-mül avatkozni, ő azonnal első vezérlendí a' vitéz spanyolokat azok visszaüzésére; az ország pedig, ha a' kormány illy lépést tenne, inkább d. Carloshoz állana, mintsem hogy azt szívelje.

A' Morning-Chronicle következő characteristikai rajzot ad a' mostani spanyol ministerekről: „Martinez de la Rosa ur elméleti tehetségre nézve igen középszerű ember; saját földjei előtt ugyan magas literatori hirben áll, de külföldi kritikuskok egyezőleg állítják munkái felől, (kijöttek Párisban 1828—20ban) hogy soványak, lelketlenek 's merő mindennapiságok; minden írásit összevéve is alig találkozik egy merész vagy új gondolat bennük, dramáji fagyosak; stylusa fényes, de erőfőn. A' cortesben azelőtt mint jeles szónok tünteté magát ki; beszéde valóban folyó, kerekded és hibátlan; beszéd tárgyát jól rendez, világosan adja elő, 's ha tűzbe jó, nagy érzéssel szól, 's hallgatójain indit. Ezek természetesen nem épen közönséges tulajdonok, de értelmes bíráló e' rhetorikai ömledéseken kívül, benne ministeri magas állásához képest, status-intézeti belátást 's mély elveket is kívánna tapasztalni, miket azonban nála hiában keres. Characterére nézve külsőleg társalkodásban szeretetre méltó ember, de kissé finnyás, tömve előítélekkel 's mint illyen feszes makacs (konok). Hogy aristokrata volna, nem mondhatni, sőt népbüli származásán büszkélkedni látszik; de szívesen tart magas születésű urakkal 's még örömelebb ezek asszonyaival. Mingyárt kormányra jutása után kitünt, mellyik műveltségiszkadékhöz tartozzék, azokéhoz t. i. kik semmit sem tanultak, 's semmit sem is felejtének. Fél, retteg az elszánt szabadelműektől, 's bennök nagyobb ellenségit látja az igazgatásnak, mint a' carlosi insurgensekben. Ő egészen az, mit a' francziák homme de coterie-nek neveznek. Kik 1822-ben a' ministeriumban sorsosi voltak, most szint ugyanazokat vette magához tisztársakul. Első bajtársa Moscoso, a' belügyi minister. Ez egészen egy falusi nemes ember, isméretei szörnyű csekélyek, viseletére nézve fenhéjázó, visszalökő, nyers, az egész ember borítva előítéletekkel, 's characteré ha nem legméltatlanabbak közé tartozik is, legalább illy visszás még alig vehetett valaha ministeriumban részt. Gyűlölete a' száműzésből visszatért constitutionalisok iránt kiolthatatlan; így nem régiben egyik tisztársának gróf Torrenonak mondá: „Még nem nyugszom, valamig ez emigrar-“

sokat körömből egyrül egyig el nem távoztatom.“ „Ugy hát,“ lón amannak válasza, „a' sort csak rajtam kezdje az ur, mert én is kivándorlott voltam.“ — Garely ur, ki az igazság-ministeriumot viseli, igen érdemes 's tanult férfi. Vallásos érzelmei valódiak 's nem színlettek. Ő jansenista. Ministeri körében sokkal határozottabb vonzalommal hajlik a' liberalis félhez, mint, Torrenot kivéve, valamennyi tisztársá; fellengző szabadokat azonban ő is igen kerül. — Kit leginkább nem tűrhet a' nép a' ministerek közt, Zarco del Valle a' hadminister. Elmei tehetsége szép, de minden vezér-elv nélkül; hivatalban jártas, de hajlongó, hizelgő. Ellenségeihez külsőn udvarias, de igen keserítő. Közönségesen las Amarillas munkás eszközének tartatik. — A' tengerminister Figueroa ur volna, de senki sem figyel reá. Az ember már öreg 's nem constitutionalista, úgy bánnak vele mint akarják. — Van még egy tag, kirül eddig nem emlékeztünk, a' legnépszerűbb 's legtöbbször elmetehetséggel fölruházott új finantzminister, gróf Torreno. E' Angliában is jól isméri. 1808ban, még mint igen fiatal, visconde Matarosa név alatt, ügyviselője volt az astúriai juntának, 's mint illyen első követje később a' spanyol insurgenseknek, midőn a' nemzet Napoleon ellen föllázadt. Csak hamar igen bizodalmas barátja lett Canningnek 's mig ez élt, az is maradt. Spanyolba visszatértkor a' cortesekben 1810 's 20ban igen jelesen kitünt. Ékesszólásban felmulja minden többi társait; munkára 's életre ezeknél vidorabb, lélkesebb; politikai belátásra emeltebb, 's statustudományra alaposb. Külföldre vándoroltakor, — ámbár ő otthon se halála nem íteltetett, se jószágai el nem szedettek, — örökké hiv maradt politikai vallásához, szíves barátja 's tanácsadója volt gen. Minának, 's mig la Rosa ur a' spanyol követségénél szünetlen látogatásokat 's udvarlásokat tőn, vagy literatori foglalatossági után látott, addig ő más hazafi társival folyvást módokat 's eszközöket hajhászott hazája sorsá jobbitására. Ferdinand betegsége közben, 's az ezt követett új igazgatási rendszer föllállta után, visszatért honjába, Ferdinand halála után pedig Madritba. Rosa ur a' mint ministeriumát alkotta, őt is meghívá a' tagok közé, de ő visszavonult. A' nép ezóta őt a' cortesi oppositio fejének tartotta, valamig közelebbi ministerium-vállaltakor e' hiedelem magátul el nem eayészett. Megfehet, ő itt is az oppositio feje lesz, 's mint-hogy maga ministeriumot nem alkothatott, most azért vállalt benne hivatalt, hogy lassan lassan kimozditsa véleményellenesit 's székeikbe barátit ültesse, maga pedig a' kormányt fogja.

Garely az igazság ministere d. Carlos ügye elől tudósítást nyújtott be a' királynéhoz, ki azt

elfoga
marák
„Fölsé
máyn
előterj
tokat;
vényib
tését,
adatok
politik
fogva
mély-
Ő Föls
vérét
bellán
ség és
válasz
Portug
csátott
dött k
elő: „
Jogain
mint te
szerük
nekem
engem
ni, és
az álta
A' bol
rá táv
hgnél
maj. 6
nél fo
Lealta
's oko
hget
nem h
sa aka
végső
későb
sége,
's kés
ritban
hajóra
A' kor
szaüze
ban,
magát
a' köv
tudom
király
kedni
telhet
kelni
király

elfogadá, 's megvizsgálásul 's elhatározásul a' kamarák elibe terjesztetni parancsolá, tartalma ez: „Fölség! Parancsolatjából Fölségednek, a' kormánynál levő hivatalos oklevelekből összegyűjtve, előterjesztem a' d. Carlos hg. ügyét illető adatokat; elő továbbá egy kivonatot az ország törvényiből, 's ahoz a' törvényhozóság elvei illesztését, mellyeknél fogva igen is világos a' mondott adatokból a' hg. fölségáruló viselete; elő végre a' politikai szempontokat 's indító-okokat, mellyeknél fogva olly viselet ellen minélelőbb 's minden személy-tekintés nélkül orvoslást szükség hozni. — Ő Fölsége VII. Ferdinánd, Fölséged férje, testvérét d. Carlos hget fölszólította: tenné le d. Izabellának, mint törvényszerű trón-örökösnek a' hűség és hódolat esküjét. Ő Magassága erre tagadó választ adott, 's ugyanez értelemben Ramalhaoban Portugálban 1833 april. 29kén proclamatiót bocsátott ki, melly mellett király ő Fölségéhez küldött kísérő levelében következő szavak fordulnak elő: „Lélekisméretem 's becsületem nem engedik. Jogaim a' trónra, azon esetben, ha tovább élnek mint te 's fmagzatatot nem hagynál, olly törvényszerűk, hogy velök föl nem hagyhatok. E' jusokat nekem a' Mindenható adta, midőn tetszése volt engem állapotomban (rangomban) születni hagyni, és csupán csak Ő veheti el ismét tőlem azokat az által, ha téged fmagzattal ajándékoz meg.“ A' boldogult király látván e' nyakasságot, el akará távoztatni azon ártalmas befolyást, mellyet a' hgnél Portugáliában tartózkodása okozott; 1833 maj. 6kán kir. engedelmet küldött számára, mellynél fogvást az egyházi statusba utazhassék, 's lealtad fregátot ez utbeli szolgálatjára. E' jószág 's okosság-javasolta rendszabály a' rozstanácsu hget még inkább megerősíté átalkodságában 's nem használt egyébül, minthogy rajta megmutassa akarátját, a' kezdett vétkes ellenszegülést mind végsőkig üzni. Küldött válasza ebből állott: „majd később irni fog a' királynak, de időre van szüksége, hogy magát elhatározhassa.“ Irt is 13kán 's késznek jelentkezett elhajózásra, mihelyt Madridban dolgait rendbe hozandja 's Lissabonban, hol hajóra kelne, az uralkodó nyavalya megszünik. A' kormány maj. 20kán lissaboni követe által visszaüzené neki: hogy több kikötő is van az országban, hol mindenütt tengerre kelhet; miért köti magát épen Lissabonhoz? „Jó“ válaszolt a' hg. a' követnek, de csak 8 nap mulva, „ez nekem tudomásul szolgál.“ Előttvaló nap pedig ezt írta a' királyhoz: „Én tetszésed szerint kívánok eszeledni 's mindenben engedelmes lenni; a' mint csak telhetik tőlem, iparkodni fogok mentülelőbb utra kelni az egyházi statusba, mert te akarod, te, ki királyom és uram vagy, kinek én mindenben, mit

lélekisméretemmel meggyeztetelhetek, szót fogadok. De magad látod, most urnapja következik; nekem minden gondomat ez ünnepe foglalja el, mikép üllhessem azt mentül kellőbben Mafrában meg.“ Jun. 22kén még eszében sem volt a' hgnék az utra készülteket tenni, sőt a' király nyilvános tilalma ellenére, Coimbrába ment d. Miguelhöz azon ürügy alatt, hogy ettől bucsut vegyen. A' király tehát 30kán ezt írta hozzá: „Nem akarom türni 's nem is türöm tovább, hogy te haszentalan kifogások alatt parancsimnak tovább is ellenszegülj. E' levelem utolsó hozzád, ha tüstént nem engedelmeskedel, 's minthogy testvéri intésim két egész hónapi levelezés után sem fogtak rajtad semmit, én ezentul egyenest a' törvények szerint bánandom veled, ha ezenne ultra nem kelsz.“ Még több fölszólítás is következett erre 's a' hg. többször is felelgetett örökös mentegetőzéssel, de mivel ő Fölsége többé nem választott neki, végre kinyilatkoztatá: hogy kifogásait hallgatás által helyben hagyatni látja; de különben sem tőle függ már többé el- vagy nem utazhatása, hanem d. Migueltól, 's ha valami kívánságuk lenne még személye iránt, ezentul ezzel intézzék el. Ő Fölsége erre aug. 30kán igen fenyegető 's pirongató hangon még egyszer parancsot küldé hozzá, mire a' herezeg imezt felelé: „Már nem bánom, rászánom magam, 's indulok, mihelyt portugáli király d. Miguel ő Fölsége Lissabon kikötőjét, melly most az ellenség hatalmában van, újra beveendi.“ E' gúnyoló válasz vete véget a' király türelmének; de kevéssel utána, halála következék. — Fölséged megújítá e' parancsokat sept. 29kén 's oct. 3kán. A' hg. Fölséged követének, ki azokat neki megvívé, ezt felelé: „A' körülmények általán fogva megváltoztak. Itt többé senkinek sincs jusa parancsokat osztogatni. Én többé nem tartozom senkinek is engedelmeskedni, nem senkinek számot adni. Nyilvános és kétségtelen jusom van a' spanyol trónra, millyen senkinek másnak, 's teljességgel nem ismérem el, hogy te (a' követ) itt előmbé parancsokat szabhass. Én vagyok Spanyolország törvényszerű királya. Téged e' pillanattól kezdve miniszteremnek nevezlek, 's ennél fogva engedelmességet kívánok tőled, 's azt, hogy te légy első ki megismérj!“ Hogy d. Luis Fernando de Cordova nem igen kapott e' megtiszteltetésen, elgondolhatni, mire a' hg. e' szavakkal bocsátá el: „Jól cselekszed, jól van, most elmehetsz!“ 's öt levelet adott kezébe. Ketteje a' királynéhez szelott; elsőben sajnálkozását fejezé ki a' Fölség halálán, 2dikban magát Spanyolország királyának nyilatkoztatá; 3dikban, melly d. Francisco infanshoz szóla, többi közt e' szavak olvashatók: „Eljött az idő rám nézve, nyilatkozásomat, mel-

lyet bátyám fimagzat nélküli halála esetére tevék, teljesítenem. Reményem szeretett öcsém, te ezen jogomat, a' magadé és fíjaidéi kedviért is elismérended." A' 4dik levél hason értelmű volt d. Sebastian infans számára. 5dikben Zea-Bermudez miniszternek három decretumot küldött mint király, és protestatióját. E' decretumok, 1833 oct. 4kéről Santarembül kelve, meghagyják a' ministereket, főkapitányokat 's a' t. hivatalaikban. Főlséged e' vétkes magaviseletet megtudván, a' kormányés minister-tanács jóváhagyásával oct. 16kán parancsot ada ki, mellyben Főlséged portugáli követének meghagyaték: adná tudtára d. Carlosnak, „hogy ő elvetemült 's büntetésre méltó viselete által a' békesen elismért országgló ellen mint főlségsértő, lázadásra bizgató, országos nyugalom háborító, 's polgár-háboru-támasztó lépett föl, 's ennél fogva minden ezen vétkekre szabott büntetés személyén 's birtokán végre is fog hajtatni, 's mint pártütő a' törvények teljes szigorúságával rovatni meg, mihelyt spanyol birtokba merészlend átlépni." A' követ, báró Ramefort ur társaságában mene hozzá e' jelentést megtenni, 's válaszul ezt kapá: „Én már mindenről értesítve vagyok, meglássuk, mellyikünk jusa lesz sikeresb, én a' magamét fogom tudni erőbe hozni." Mint látszik a' hg. viselete nem töle magától származik egészen, hanem szorosan össze van szöve egy párt köz tervével. Ama' titkosan nyomtatott 's 1825ben pamatonként szétosztatott iromány „Spanyolország, egyetértés, és vigyázat"; amaz anarchiai tanok (doctrinák) következményei, mellyek 1826 és 27ben Guadalaxara és Catalonia tartományban jöttek napvilágra; ama' nyugtalanságok végre, mellyek épen akkor ütöttek ki, midőn a' dolgok akori állásához képest d. Carlos közvetlen trónörökösül hivatva láttaték, bizonyosságul szolgálnak: mikép azon párt már akkor is a' főhatalomra jutáson dolgozott, hogy bizonyos elveknek köz zendülés utján, 's ha szükség kívánta volna, királygyilkolás gyalázatos vétkével is győzödelmet vihasson ki. — Közösen ismért dolog 's hiteles oklevelekkel volna bebizonyítható, ha ezeket az, kinek gondviselésére bizattak, nem sikkasztotta volna el, hogy ama' vállalatok célja nem volt más, mint d. Carlost királyszékbe emelni, 's abbul fols. bátyját vagy erőszakkal mozdítani ki, vagy

lemondásra kényszeríteni. Egyetlenegy tett sem bizonyítja, hogy a' hg. ez iszonyu merészleteket, mellyek neve alatt koholtattak, valaha szóval vagy írással rosszalta volna, ámbár ezt becsülete, az ország nyugalma, 's a' mind két részről áldozatra szánt személyeket oltalmazó kötelesség, szorosan megkívánák vala. Miután e' gondolatlan hg. illy idegenítő hallgatással a' pártot ébresztgeté, végre főlségáruló viselete által maga is leveté aláarczáját, 's magát a' cortesek trónöröklési ünnepies határozatuk ellenére királlyá emelte föl. Közvetlen munkás részt vön a' lázadásban és polgárháboruban, mi nem csak abbul világos, mit e' felől az egész világ tud, hanem hiteles oklevelekből is, mellyek minister-hivatali szobámban találkoznak. Azon holmik közt, mellyeket f. eszt. aprilben seregink Guarda portugáli városnál szákmányoltak el, találkoznak különféle irományok is részint d. Carlostól magától, részint képzelt statutitoknokságától 's ennek feje d. I. Abarca leoni püspöktől aláírva és kibocsátva. Ezen irományok részint utasítások a' tartományok föllázítására, adók szedésire, katonaság fölbizgatására 's elcsábítására; részint kinevezések a' legfensőbb országos hivatalok 's méltóságokra, részint végre rendeletek minden, a' királynéhoz hiven ragaszkodók, jószágai elszedésére 's a' t. (Folytatjuk)

E L E G Y H I R E K.

A' belga kormány utóbbi napokban Lüttichben egy nagy mozsarat öntetett à la Paixhans v. Paixhans mintájára. Nyom 14,000 fontot, 's a' bomba melly bele férhet a' belső gyújtószerekkel 1000 fontot. Hogy 1000 meternyire lehessen lökni azt, 6 kilogram löpor kívántatik a' mozsártöltéshez; 's 13 kilogramnyi töltéssel a' bombát, noha csak félig tömve, 1840 meternyire sujthatni. — Anglia és Németország közt a' könyvkereskedés új szokkenést nyer, mert Asher A. berlini könyváros egyezésre lépett a' legnagyobb angol könyvárosokkal, ugymint Murray, Longman, Baldwin 's többekkel, hogy berlini könyvkereskedését cikkelyeik 's munkájik bizomány-rakhelyévé tegyék. Honnan az angol könyvek csekély fáradsággal lesznek Németországban megtekinthetők, 's különösen kedves leend a' német tudósoknak, kik ezentúl nem lesznek kénytelenek az angol könyveket csak czimjeik után megvenni. —

A' gabona pesti piaci ára sept. 5kén 1834:

	poz. m. vál. gar.	legjobb.	közép.	csékély.	poz. m. vál. gar.	legjobb.	közép.	csékély.
Tisztabuza	126 $\frac{2}{3}$	113 $\frac{1}{2}$	106 $\frac{2}{3}$	Zab	74 $\frac{2}{3}$	73 $\frac{1}{3}$	70	
Kétszeres	100	96 $\frac{2}{3}$	—	Köles	—	—	—	
Rozs	93 $\frac{1}{2}$	90	86 $\frac{2}{3}$	Köleskása	—	—	—	
Arpa	90	86 $\frac{2}{3}$	—	Kukoricza	100	96 $\frac{2}{3}$	86 $\frac{2}{3}$	

P é n z k e l e t:

Bécs sep. emb. 5dikén középár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	98 $\frac{4}{5}$	1834 ^{ki} statuskölc.	548 $\frac{1}{2}$
„ 4 pC.	88	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	45 $\frac{3}{4}$
„ 1820 ⁱ kölc.	—	Bankrészevény	1239 $\frac{3}{4}$
„ 1821 ^{ki} „	136 $\frac{2}{3}$	Cs. arany pCt. agio	—

Szerkezteti Helme c z y. Nyomatja Landerer.

leg az
az első
volt, 's
azután

's Ferd
zelebbi

tett Vé
délyi na
részeibe
nak a'
zett aty
és RRel
az ók h
ségnek
dolgai f

don inté

nálni ki
mint azt

kásokho
ezen m

országg

Azonban
értettün

idei jul

közeleb

által me

nem fog

gok gy

vagyon

késziten

ket, vá

hogy al

nem leh

nem ger

len érze

az 179

Korman

teszi, s

pi aláz

kiegész

o' mell

törvény

gakat is

halogat

esküfor

mineku

előtt jó

módo